

Datum
2021-05-23
Vår referens
Daniel Pamp
Utredningssekreterare
Daniel.Pamp@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Malmöinitiativet angående ob-fritids i Malmö GRF-2021-10995

Sammanfattning

Grundskolenämnden har tagit emot ett Malmöinitiativ angående ”OB-fritids i Malmö stad”. Detta är en fråga som utreds ett antal gånger tidigare de senaste tre åren och ändringar gjordes som senast höstterminen 2020. OB-omsorg på nätter ställer särskilda krav på lokalernas utformning och det går inte att genomföra sådan verksamhet på vilken skola som helst. Därför kommer grundskolenämnden att ge grundskoleförvaltningen i uppgift att undersöka förutsättningarna för i vilka lokaler det hade varit möjligt att anordna OB-omsorg nätter och helger och vad kostnaden skulle vara för detta. Grundskoleförvaltningen ska återkomma med detta underlag till grundskolenämndens möte den 22 december 2021.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner grundskoleförvaltningens förslag till yttrande
2. Grundskolenämnden ger grundskoleförvaltningen i uppdrag att återkomma med en utredning av frågan till grundskolenämndens sammanträde 22 december 2021.

Beslutsunderlag

- Malmöinitiativet angående ob-fritids i Malmö
- Initiativ
- G-Tjänsteskrivelse GRF-2021-10995 Malmöinitiativet angående ob-fritids i Malmö

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2021-06-04

Grundskolenämnden 2021-06-16

Beslutet skickas till

Stadskontoret

initiativet.stk@malmo.se

Ärendet

Grundskolenämnden har tagit emot ett Malmöinitiativ angående ”OB-fritids i Malmö stad”. Initiativtagaren önskar att OB-omsorg tillgodoses även nätter och helger och på fler platser i Malmö stad. Under våren 2020 tog grundskoleförvaltningen fram en rapport beställd av grundskolenämnden och besvarade en motion gällande OB-omsorg i fritidshem. Grundskolenämnden beslutade att OB-omsorgen på Johannesskolan skulle utökas till att även gälla barn inskrivna på andra skolor och att transporten till och från OB-omsorgen skulle ombesörjas av vårdnadshavare. I dagsläget är 7 barn inskrivna på OB-omsorgen på Johannesskolan.

Enligt förskoleförvaltningen är det inte många i deras OB-omsorg som uttrycker önskemål om att fortsätta med OB-omsorg efter att de lämnar förskolan. I dagsläget sover det mellan 2 – 10 barn per natt i de 12 sängplatser som OB-omsorgen i förskolan har för övernattnig. Det är väldigt stor variation i vilken utsträckning de används. På helgernas vistas det mellan 5 – 15 barn på varje förskola med OB-omsorg på helger.

Grundskoleförvaltningen undersökte 2020 möjligheten att samordna OB-omsorgen tillsammans med förskoleförvaltningen, men det fanns då och finns fortfarande inte ett intresse att göra detta från förskoleförvaltningens sida. Argumenten mot en samordning är att förskoleförvaltningen ser stora utmaningar på grund av lokalernas utformning och att förskoleförvaltningen inte ser det som önskvärt att anordna OB-omsorg med barngrupper med ett så pass stort åldersspann.

OB-omsorg i Skånes kommuner

Av Skånes 33 kommuner ser OB-omsorgen nätter och helger ut enligt nedanstående karta. Grönmarkerade områden har en sammanhållen OB-omsorg för barn i åldrarna 1 – 13 år som även gäller nätter och helger. Ängelholms kommun erbjuder OB-omsorg på en friskola för åldrarna 1 – 11 år, Svalövs kommun erbjuder OB-omsorg för barn i åldrarna 3–13 år och Svedala kommun erbjuder OB-omsorg för barn i åldrarna 1 – 9 år. De gråmarkerade kommunerna erbjuder ingen egen OB-omsorg nätter och helger för barn i åldrarna 6 – 13 år. Båstad, Höganäs, Hörby, Osby, Vellinge och Östra Göinge erbjuder ingen OB-omsorg alls, ej heller för förskolan. Staffanstorps kommun har avtal med närliggande kommuner för OB-omsorg och Malmö stad erbjuder OB-omsorg på kvällar, men ej nätter och helger för barn i fritidshem.

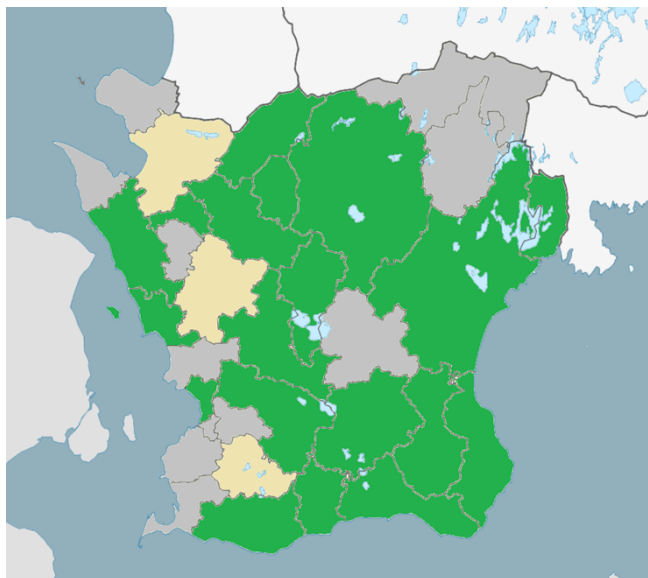

Bild 1 – Grönt: OB-omsorg natt/belg för barn 1 – 13 år, Gult: OB-omsorg natt/belg under delar av låg- och mellanstadiet, Grått: ingen OB-omsorg nätter och helger.

Kristianstad kommun

I Kristianstad kommun kontaktades Ruzica Stanojevic, rektor i skolområde Östra i Kristianstad med ansvar för bland annat OB-omsorgen. Hon berättade att den bild som finns i Kristianstad kommun skiljer sig från de slutsatser som Malmö stads förskoleförvaltning kom fram till gällande att samordna OB-omsorgen för barn i åldrarna 1 – 13 år vilket görs i Kristianstads kommun. För närvarande har OB-omsorgen i Kristianstad 15 inskrivna barn i åldrarna 6 – 13 år och barngruppen brukar variera mellan 15 och 22 barn i detta åldersspann. Från och med vårterminen 2022 kommer OB-omsorgen att utökas då verksamheten flyttar till nybyggda lokaler på grund av stor efterfrågan. OB-omsorgen delar idag lokaler med förskolan och består av fyra dagavdelningar och en separat nattavdelning som bemannas av två nattpersonal från kl.18:00/18:30-07:30.

Kriterier för att få plats på den dygnet-runt öppna verksamheten i Kristians kommun:

- Ensamstående vårdnadshavare med obekväma arbetstider.
- Vårdnadshavare som är gifta/sammanboende och där båda vårdnadshavarna arbetar obekväma tider.

Under vardagar måndag-fredag är skolbarnen välkomna efter fritids på ordinarie skola tidigast kl.18:00 då middag serveras på Nattisavdelningen och de får lämna senast 7:30. Kristianstads kommun svarar inte för skjuts till eller från verksamheten vilket upplevs som ett bekymmer för många vårdnadshavare dels då kommunen är stort till ytan, dels då många har svårt att ordna transport. Under vardagkvällar finns fler avdelningar att tillgå och barnen kan delas upp fram till nattningen. Ibland finns det yngre syskon som vistas på förskolan under dagtid och då kan det vara så att de sover i samma rum. OB-omsorgen har en större sovsal och två, tre mindre rum med blandade sängar för barn i ålder 6–13 år. De anställda arbetar rena nätter och vaken natt två nätter, måndag till torsdag, vaken natt och journatt fredag-söndag. För tillfället har verksamheten fem nattanställda som har ett rullande 5-veckors schema.

Under röda dagar och helger då skolans och särskolans fritidsverksamhet inte kan erbjudas är barnen välkomna till omsorgen dygnet runt. Dagverksamheten på helger och röda dagar bedrivs av anställda förskollärare och barnskötare som arbetar var tredje helg. Varje helg och arbetslag består av tre pedagoger med arbetstider 06:30-18:30. Vissa helger är det få barn och andra helger finns det behov av extra personal och det löser verksamheten genom egna vikarier. Ibland delas barnen in i två, tre-grupper och de gånger det är få barn vistas de tillsammans. Verksamheten anpassas efter behov och ålder. Ett förskolebibliotek finns på plats, lådcyklar och närhet till natur. Efter flytten 2022 kommer verksamheten att erbjuda mer kulturupplevelser då den hamnar i ett mer centralt läge.

Rektorn ser tydliga fördelar för de äldre elever som tidigare vistats i verksamheten under sin förskoletid och som fortsätter verksamheten, men en utmaning är att utveckla samarbetet mellan OB-förskola och skola. Barn som behövt extra stöd i sin utveckling under förskoletiden är oftare kvar i OB-verksamheten när de börjar i förskoleklass. Detta är enligt rektorn utifrån barnperspektivet en bra lösning då det finns kännedom om barnen och en kontinuitet och trygghet i arbetet samt en etablerad kontakt med vårdnadshavarna.

En generell utmaning är mat- och städhanteringen samt vikarieanskaffning under helgerna. Pedagogerna uppskattar omväxlingen och att även äldre barn vistas i verksamheten.

Lokalerna

OB-omsorg på nätter ställer särskilda krav på lokalernas utformning och det går inte att genomföra sådan verksamhet på vilken skola som helst. Det är svårt i dagsläget att säga hur förutsättningarna ser ut för den här typen av omsorg och en utredning hade behövts göra för att se över förutsättningar gällande tillgång till lokaler men även vilken kostnad det skulle innebära att anordna OB-omsorg nätter och helger.

Grundskoleförvaltningens synpunkter

Grundskoleförvaltningen ser fortfarande att en samordning av OB-omsorgen tillsammans med förskoleförvaltningen för en sammanhållen OB-omsorg för åldrarna 1 – 13 år hade varit det mest önskvärda alternativet. I brist på möjlighet att genomföra detta, anser grundskoleförvaltningen att det finns ett behov att utreda vilken eller vilka skolor som skulle vara aktuella för OB-verksamhet nätter och helger, samt att kostnadsberäkningar görs för detta för att ett beslut ska kunna tas om det ska erbjudas. Grundskoleförvaltningen vill belysa att OB-verksamheten på Johannesskolan kan på grund av lokalernas utformning inte användas för OB-omsorg på nätter.

Utredningen bör kunna vara klar till grundskolenämndens möte den 22 december 2021 och föreslår därför att grundskolenämnden kravställer det i sitt yttrande.

Ansvariga

Anders Malmquist Förvaltningschef